

MAGAZIN

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Director: Vasile TODI

Redactor-șef: Ștefan TARJOC

TABLETA DE SCRITOR

Români și rromâni

Am doresc să derutez cititorul și din această cauză atrag atenția că cel de al doilea termen al titlului nu se referă la romii, ci la rromâni în sensul dat de Caragiale. De o vreme încoace, televiziunile din România și presa scrisă lansează tot felul de categorii de români. Ați asistat sau poate ați participat la plebiscitul pentru cel mai mare român. Conaționalul nostru și-a dovedit crasa incultură alăturând pe Bulă, pe Gigi Becali, pe alți homunculi, lui Eminescu, Brâncuși, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și multor altora, personalități intrate în Pantheonul românesc datorită contribuției lor extraordinare la marea zestre a țării, la

valorilor spirituale, materiale la demnitatea și veșnicia neamului. Până la urmă a decis vocea poporului și a ieșit biruitor Ștefan cel Mare și Sfânt, domn al Moldovei, apărător al creștinătății, atlet al lui Christos, cum l-a numit Vaticanul. Orice s-ar spune, Ștefan rămâne legat doar de destinul Moldovei și al creștinătății, firește. Cu celelalte țări românești, însă, voievodul a fost doar în raporturi de vecinătate sau de beligeranță.

Se pare însă că pofta vine mâncând și clasificările de acest tip nasc la rândul lor pui. Astfel că cineva s-a gândit să-i ispitească pe ascultători cerându-le să propună „români excelenți”. Bineînțeles

CONSTATAREA LUNII

„Să se termine odată cu administrarea centralizată de la București, iar Banatul să se administreze singur”.

Alexander Josef TERNOVITZ
Cetățean de onoare al Timișoarei

că atât le-a trebuit mintoșilor noștri compatrioți. Primul exemplu a fost - ghiciți cine? - Irinel Columbeanu. Insul care, după opinia mea, s-a acoperit de ridicol pentru tot neamul lui. Că Dumnezeu i-a luat mințile și dracul l-a împins să ia în căsătorie pe „nepoată-sa”, mai treacă-

Ioan Marin ALMĂJAN
(continuare în pag. a 2-a)

Botezul

Botezul, prin care devenim creștini, cufundarea în apă și ieșirea din ea, închipuiesc îngroparea cu Iisus și învierea deodată cu El. „Au nu știți - scria Sfântul Apostol Pavel romanilor - că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El, în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți, prin mărirea Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții. Căci dacă am crescut împreună cu El prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui... Omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El... Iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că și vom viețui împreună cu El, știind că Hristos, înviat din morți, nu mai moare... Căci ce a murit, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar ce trăiește, trăiește lui Dumnezeu”.

✠ NICOLAE
Mitropolitul Banatului

Poeți din Bucovina de Nord

Eminescu-i tot ce-avem mai sfânt

Pe pământul Daciei străbune
Frământat cu lacrimi și dureri
Eminescu vine să pe-adune
Într-un gest a mării noastre vreri

Am visat mereu o altă soartă
Pe acest frumos, străbun pământ,
Eminescu-i steaua ce ne poartă,
Eminescu-i tot ce-avem mai sfânt.

Cât va arde-n candelă uleiul
Ca un mugur viu din veac în veac,
Să păzim izvoarele și teiul
Că ne sunt duminică și leac.

Stau Carpații-n zări de veșnicie
Lângă neamul meu, păzit de grai,
Sufletul în noi se reînvie
Ca în versul Domnului Mihai.

Am visat mereu o altă soartă
Pe acest frumos, străbun pământ,
Eminescu-i steaua ce ne poartă,
Eminescu-i tot ce-avem mai sfânt.

Ilie Tudor ZEGREA (n. 1949)

Semn

Sub muntele bătrân si-mpădurit
Molizii grei se prăvălesc în mit,
străbunii mei se prăbușesc și ei
cu vremile de-a valma peste zei.

Și-așa cum vin din coame de Carpați
se-ntunecă genuea de bărbați
coborători din seminția dacă
se luptă-aici cu moartea și se-mpacă.

Până aici veniră să se-nfrunte
virtuțile romane cu cremenea din munte,
molizii tari și brazii aici s-au prăbușit
peste mânia turcului pocit.

Cu brațul vlăguit de grele arme
sub muntele acesta Ștefan doar-me...
Sub muntele acesta neamul meu
răsare-ntre pământ și Dumnezeu.

Ilie MOTRESCU (1942-1969)

ÎNSEMNĂRI ÎN IARNĂ

Urcă treptele vilei sale cu pungi grele de plastic, un ilustru judecător din provincie. Costică, un la fel de ilustru ... zugrav, aflat la „retușuri”, îl privește lung de la înălțimea schelei exterioare constatând cu năduf: „E grea dreptatea dom' judecător ...”.

Și astfel, prin lehamitea convingerii sale, se întâlnește Costică cu Mario Puzzo care în romanul său „Nașul” scria: „Un avocat poate fura cu servieta mai mult decât o bandă de gangsteri cu mitralierele”.

*****

„Dialog sorescian:

... - Dar cu sănătatea cum stai, nașule?

- Cum să stau, mă, fine ?

Mă, fir-ar ai dracului de sanitari,

Mă, ăla dinainte era bun,

Îmi făcea injecțiile bine,
Dar ăsta nou de-a venit,

Casă de la margine de vis

Bă, de la ușă mi-aruncă seringă-n cur”.

(continuare în pag. a 2-a)
Vasile TODI

GREȘELILE PREȘEDINTELUI ȘI ALE ALTORA

Joată presa aservită „trus-turilor de interes”, a sărit în sus

și-n jos să arate cu degetul spre Președinție și spre greșelile făcute... Mai mult, acest demers

i-a stimulat și pe adevărații vinovați de trădare națională, să contraatace eficient... Imediat populația a „văzut” că se poate pune semnul egalului între două biletele c-un conținut total diferit, doar... doar l-or face pe Președinte să renunțe la intenția sa de a-i demasca pe trădători...

Mai mult, populismele prezidențiale au fost interpretate imediat prin prisma „Golden Blitz” sau cârciumele de mahala. Totuși, poporul nu poate fi ametit de asemenea campanii „media” și s-a văzut la Iași cum l-au primit pe președinte... N-o fi dânsul divin, dar față de escrocii ce ne vând țara și vor să-l oprească...

Ștefan TARJOC

ANUL XIII
Nr. 2 (156)

FEBRUARIE
FAURAR

ADRESA INTERNET
http://www.magazinmr.uv.ro
e-mail: magazinmr@yahoo.com

ISSN:
1453-2700

2007

Români și români

(urmare din pag. 1)

meargă. A mai făcut-o și un vestit lugojan care la optzeci de ani și-a luat una de treizeci. Dar jumătatea de om, Irinel (i-au dat și părinții un nume pe cinste!) a pofțit ca nașterea progeniturii sale să se transmită în direct la televiziune. Și s-a transmis, mărturisesc însă că nu m-am numărat printre fanii acestui gest de mare, incredibilă nerușinare. Celălalt român excepțional a fost-cine altul?- dacă nu Gigi Becali. Un alt multimiliardar în lei și multimilionar în dolari și euro. Spre deosebire de Irinel, al cărui zâmbet mai că stârnește compătimire, cu toată averea lui, Becali vrea să pară întruchiparea spiritelor marilor voievozi: Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare, Mircea cel Bătrân, al domnului Tudor și poate și al lui Petru cel Mare. Vizionar, concurând la ipostaza de cel mai înțelept român al acestui început de mileniu (iaca, am lansat la rândul-mi o nouă ispitire pentru televiziuni!), viteaz și generos precum Vodă Cuza care pupa obrazul țaranului scuipat de boier, dând lecții de filozofie, filosofilor, și, de artă, artiștilor, Becali este convins că va conduce România spre culmile gloriei. Ceea ce, având în vedere starea națiunii, nici n-ar fi exclus să se întâmple. Adică, să ajungă s-o conducă, cât despre glorie, om mai vedea...

ÎNSEMNĂRI ÎN IARNĂ

****

(urmare din pag. 1)

Aflu de la minunatul istoric Gheorghe Dumitrașcu – cel cu care în vara trecută lângă glezna fluidă a mării am dantelat în cuvinte un întreg interviu – vorbe urâte scrise despre Neamul Românesc, care, chiar mincinoase fiind și tot ar trebui să aprindă mânia (că demnitățile le lipsește), lașilor care ne conduc spre poarta de ieșire a istoriei. Ia auziți: „Transilvania este un ansamblu de teritorii ungurești, oferit românilor în 1920”. Astfel „glăsuiește” un dicționar apărut la Flaminariu. Pentru americani în schimb, „românii sunt un popor de păgâni și barbari”.

Dacă Petre Țuțea avea dreptate atunci când spunea că americanii sunt o turmă nu un popor, înseamnă că americanii trebuie musai înțeleși și iertați. Chiar și cei care au „gândit” Atlasul tipărit de „New York Times” de unde aflăm că „Limbile oficiale, în România sunt română și maghiară, iar România a comis un act de genocid, a lăsat toții vampirii să moară de foame.

Din acest motiv, ea nu mai are la ora asta decât 17 vampiri care până în 1989 băntuiau în voie prin marile orașe. Oare avea Petre Țuțea dreptate ?

DIN „ESPRIMĂRILE” UNUIA
DIN ĂȘTIA CARE NE CONDUC!

De când mă știu eu copil, mă urcam în pom și mîncam corcoduși. * Deci, prezența mea e datorită stării Bucureștiului în care ne aflăm. * Bordurile de 20 de milioane de euro pe mine nu m-a convins. * Din banii ăia construia 800 de apartamente de 2 camere, sau 40 de grădinițe, că avem un deficit de 10.000 de copii, * În ultimii 5 ani este anormal să mergem cu mașinile și cu transportul în comun care mergem. * Poate nu am în spatele meu o activitate profesională foarte mare, dar cred că, prin ce am demonstrat la Sectorul 5, faptul că i-am capacitat pe cetățenii Sectorului 5, bătîndu-mă pe de o parte cu echipa domnului primar general de atunci, Băsescu, și cu o parte din echipa PSD, care am avut o serie de probleme cu ei și care au vrut să mă elimine». * Nu m-am bătut cu nimenea. Nici nu mă gîndeam atunci că voi ajunge astăzi mare catîndat la primărie. * I-am auzit pe băieții ăștia de prin ministere ce spuneau, să se ducă dracului la muncă, sau să citească citeva almanah. * Gigi Becali este un om uman. * Nu știu la ce echipă joacă Horia Roman Patapievici. * Și-ntr-un pom dacă mă puneți, eu am puncte de vedere. * Nu sînt atent la exprimare, dar promit să fiu.”

Marean VANGHELIE

GURA PRESEI ROMÂNEȘTI

„Suntem o țară nenorocită de gazetari cu nenorociți gazetari care sunt orice.”

Eugen Ionescu

Inamicul culturii

Statul nici nu promovează cultura, dar nici nu o lasă să trăiască. Mai degrabă o joacă în picioare, atunci cînd nu o vinde la bucată. A făcut din diplomele universitare un fel de marfă trasă la xerox. I-a transformat pe profesori în conțopiști și pe popi în agenți electorali. A subvenționat poezie la kilogram în stilul Adrian Păunescu și șușanele cinematografice gen Sergiu Nicolaescu. Dar de ce mă mir? Uitați-vă ce fel de oameni au ajuns să ne guverneze, luptători cu gramatica și dominați de cîteva idei fixe. Noi vorbim, la modul general, despre necesitatea unei schimbări a clasei politice. De acord. Adevărata schimbare nu presupune însă doar oameni cu alte idei politice, ci și cu un anumit nivel cultural.

Cătălin AVRAMESCU
„Cotidianul”, 14 feb. 2007

****

Parlagii Mioriței

- fragment -

Tot pe drumuri, oaie sfântă,
Bacii tăi din fluier cântă,
Mielul tău de jertfă moare,
Atârnat în abatoare.

După ce îți luă votul,
Te trimit în iad cu totul,
Și ucid de la distanță
Oi, ciobani și transhumanță.

Dar ni te-a sfințit înaltul,
Ca să naști mereu un altul,
Și plîng oile din turmă
Rugăciunea de pe urmă.

Micii-n lumea cea căinească
Nu mai vor să ți se nască,
Numai turmele eterne
Pasc, în visul lor, guverne.

Au venit, edicte strănii,
Ca să pierzi toți trei ciobanii,
Și tirani de căcăreze
Vor să ți-i asasineze.

Miorița de Mioară,
Parlagii te omoară
Și, în zilele năuce,
Bacii sunt urcați pe cruce.

Își iau brînză, îți iau banii
Vor asasina ciobanii
Guvernanții fără șiră,
Ce urât te păcăliră.

Și, de dor de micii, care
Se refuză la fătare,
Iarba, sub fior de sânge,
Behăie, crescînd, și plînge.

Adrian PĂUNESCU
„Flacăra lui Adrian Păunescu”, nr. 275

****

În corul broaștelor rîioase s-a făcut auzită și vocea de scapete a schizofrenicului Mircea Mihaieș. Locul unde face spume individul ăsta cu față de tîmpit și cărare pe mijloc este „Excrementul zilei”. Adică ziarul anunțat de Vadim că va fi băgat în, priză de Băsescu și curva lui, Săftoica. Delirul mihaieșului are și un titlu: „Țîrcovnicii la andropauză”. ăștia ar fi, chipurile, cei care cutează să ceară suspendarea lui Moș Bășină. Uitați-vă ce limbi late (rașpile) îi dă fomistul ăsta caricaturii de om de la Cotroceni: „Băsescu singur i-a pus atît de energic cu botul pe labe (ah, labagiule mic! - nota red. R.M.), pe securisto-comuniștii cu veleități de lideri, încît nu și-au revenit din bîlbă. (...) Sună prost în urechile demoazelor cu masterate în curvăsăraie politică, dar Trăiau Băsescu posedă un atu care le lipsește tuturor celor care i-ar vrea pielea în saramură: sprijin popular”. Hă-hă-hă și hîc-hîc-hîc! Nu e de rîs? Dacă cineva cu 21 % are sprijin popular, înseamnă că e clar, „Evenimentul zilei” s-a jurat să-și piardă și ultimii cititori și să-l bage în faliment pe evreul Ringier. Bașca cacofoniile jenante, ale acestui analfabet incurabil, M. Mihaieș: „practica politică ca să-și mărească șansele”. Ce dezgustătoare sunt slugile bătrîne! Să te pretinzi, tu, intelectual, și să-i ții țuculul unui boschetar ca Băsescu, care face, efectiv, pe el - o asemenea prostituție produce voma.

ALCIBIADE
„România Mare”, nr. 864

O familie de aromâni în marele lagăr socialist român

Din îndepărtata Macedonie, cu munții sălbatici cutreierați de turmele de oi ale aromânilor, ori de caravanele de negustori, cu o sută de ani în urmă, bunicul doctorului Nicolovici George, Ristea Nicola împreună cu un frate de-al său pe nume Trăilă, au părăsit locurile natale, de la Kicero, lângă lacul Ohrid din Macedonia, au trecut Dunărea, s-au așezat la Turnu Severin lucrând ca salahori la vapoare și apoi la pavajul străzilor cu piatră cubică. Din cei șase copii ai lui Ristea Nicola, tatăl doctorului George Nicolovici, Nicolae Nicolovici, a învățat croitoria la Craiova, a făcut războiul până în 1917, când a căzut prizonier. Revenit în țară la sfârșitul războiului se căsătorește cu o româncă din Prunișor și a deschis un magazin de croitorie la Turnu Severin. După o muncă de 15 ani, cu economii și împrumuturi de la bancă, reușește să-și construiască o casă cu etaj și atelier la parter. La venirea „hoardelor” sovietice în 1944, i-au fost rechiziționate două camere în care s-a instalat un fel de comandament sovietic. Apoi, în 1949, un se-urist, fost lucrător la croitoria lui Nicolae s-a mutat în locul sovieticilor și l-a trecut pe meșterul care îl învățase croitoria și îi asigurase hrana zilnică, abuziv, pe listele deportaților în Bărăgan, cu confiscarea ilegală a casei și a unei părți din mobilă. Din 1951 până în 1956 familia Nicolae Nicolovici și-a clădit o nouă casă din chirpici și a muncit la un C.A.P. ca să poată supraviețui, în acel timp, unul din cei doi copii, George, era la Facultatea de Medicină din Cluj. Atunci, când la începutul lui 1949 s-au făcut arestări masive de studenți, este arestat la Turnu Severin, dus la Craiova, apoi la Jilava, de-acolo la închisoare, la Cluj. Norocul lui a fost faptul că grosul studenților arestați și condamnați la Cluj plecase la Aiud, Pitești ori

Timișoara

Canal. Așa că a rămas câteva luni în închisoarea de la Cluj. După eliberare este exmatriculat din facultate. Era în anul IV. După ce vreo patru ani a lucrat în diverse servicii modeste este reprimat la Facultatea de Medicină și, după trei ani, devine medic. Este numit medic generalist la raionul Sărmaș, apoi la Vad pe Someș. S-a căsătorit la Timișoara și în urma unui examen-concurs se transferă la Reșița unde va sta 11 ani. La Reșița a fost și secretar al cenaclului literar. Prin alt concurs, în 1972 a venit ca medic la dispensarul U.M.T. din Timișoara. Atunci l-am cunoscut și ne-a legat o strânsă prietenie. Deși era un talentat poet și avea acasă zeci de caiete de poezii, a publicat rar și nu a putut să-și scoată un volum propriu. Abia în 2000 a publicat un volum masiv, 210 pagini, intitulat „Noime în Noian” și are în pregătire alt volum aflat sub tipar la Editura Eubeea.

Timp de 30 de ani ca medic, n-a putut să-și facă o casă ca a tatălui său, nici mașină și nici o călătorie peste hotare. „Nu m-am putut realiza material nici pe un sfert din ce-a făcut tatăl meu în timpul burgheziei ca simplu croitor. Dar el a murit sărac, complet despuiat de bunurile muncite încăpute pe mâinile hrăpărețe ale regimului comunist din România, unde bunicul meu aromân Nicola Ristea venise cu speranțe în mai bine...”

Ani de zile familia Nicolovici George și fratele lui din Severin s-au judecat pentru casa lor părintească, cheltuind milioane din pensia lor pentru avocați și pentru drumurile făcute la Severin și Craiova plus incertitudinea că legile făcute în tranziția spre democrație le-ar fi putut face o festă.

Wilhelm WEISS

Baronii lui Dej

După unele mărturii, Dej ar fi fost „împins” la inițierea unei linii naționale în politica internă și externă a partidului comunist de ceea ce văzuse cu ochii săi la Budapesta după înfrângerea revoluției din Ungaria în 1956. Cu circa 2 000 de comuniști români de origine maghiară, recrutați mai ales din Transilvania, Dej, însoțit de Valter Roman și Mihai Beniuc, plecase la Budapesta, cu binecuvântarea Moscovei, pentru a reconstitui Partidul Comunist Ungar (și aparatul lui represiv). Cele văzute acolo, mai ales conștientizarea faptului că Moscova schimba liderii politici din țările satelite după cum îi dictează interesele - în Ungaria fuseseră înlocuiți în mai puțin de trei luni trei secretari generali ai partidului -, l-ar fi determinat - afirmă unii dintre apropiații lui Dej - pe acesta să inițieze o linie de distanțare față de Moscova care a dus, în final, la Declarația din aprilie 1964. Așadar, ca interesul personal, imperativul conservării propriei puteri ar fi fost decisive în decizia lui Dej de a se depărta de Moscova. Dar, dacă acest lucru este real - anume că Moscova schimbă după bunul plac liderii din țările satelite -, nu mai puțin adevărat este și un alt fapt. Anume că acești lideri - „sateliți”, adevărați satrapi sau diadohi în „provinciile” încredințate spre administrare, își formau în chip firesc o echipa de conducere, un grup de fideli (clienți) prin intermediul cărora controlau toate pârghiile puterii și asigurau permanentizarea acesteia. Din nou exemplul lui Dej este sugestiv pentru acest fapt. Încă de la îndepărtarea „grupului fracționist” deviaționist de dreapta Ana Pauker - Vasile Luca - Teohari Georgescu în, 1952, Dej relevase voința lui de a se descotorosi de o echipa concurentă care îi scăpa de sub control (cei numiți - și acoliții lor - formau așa-numitul grup moscovit în conducerea partidului comunist român). Îndepărtarea incomoziilor a fost pecetluită în 1957 -

eliminarea din conducere a lui Miron Constantinescu și Iosif Chișinevschi - dar aceste eliminări succesive s-au produs concomitent cu propulsarea propriei echipe, a fidelilor necondiționați, între aceștia, Dej recrutase pe Gheorghe Apostol - căruia nu va pregea în 1954 să-i încredințeze chiar fotoliul numărul 1 în partid, pentru scurtă vreme, Alexandru Drăghici, credincios ministru de interne, deci „ochii și urechile” sale, Chivu Stoica, premier al guvernului ani îndelungați și unul din principalii lideri din partid, Ion Gheorghe Maurer, utilizat cu deosebire în campania diplomatică extrem de dificilă de desprindere de Moscova, Emil Bodnăraș. I-am pomenit pe cei mai importanți fără a aminti și pe alții, care, după spusele lor, au avut pe lângă Dej un rol mai important chiar decât al celor menționați. Unul dintre ei relatează moduli în care Dej se purta cu unii dintre acești fideli. Următoarea întâmplare merită reprodusă nu atât pentru savoarea ei, cât pentru înțelegerea raporturilor din sânul elitei conducătoare comuniste:

„Luciditatea cu care Gh. Gheorghiu-Dej își aprecia colaboratorii apropiați m-a impresionat întotdeauna. La tradiționalul pahar de vin roșu de după cină, cred că era la a doua sticlă, el s-a uitat cam curios la mine, o căutătură după care știam ca urmează o «bombă», și-a-zis : «Auzi, mă, Chivu Stoica ăsta e un bou !».

Am rămas arestat. Dar ca orice băutor deja făcut, care ține neapărat să dialoghezi cu el, insistă : «Tu auzi, mă, ce ți-am spus, Chivu e un bou !»

Atunci n-am mai putut să mă țin, că și eu eram la a doua sticlă, și-am replicat : «Păi, dacă e bou, de ce l-ați făcut prim-ministru ?».

De data asta a rămas el arestat. Și, după un moment, zice el : «Stai, n-o lua chiar așa, că e un bou de un tip deosebit., Dacă îi spun eu sa treacă prin zid cu capul lui de ghiulea, el trece. D-aia, vezi, l-am făcut prim-ministru»“.

Ioan PETCU

“Când capeți un răspuns, te << luminezi >>. Când pui o întrebare, în schimb, luminezi lucrurile.”

Constantin NOICA

În România de azi – a tuturor prădăciunilor – sunt tot mai puțini oamenii care așează boii înaintea carului și demnitatea înaintea propriei vieți. Unul dintre acești foarte puțini, este omul cu care într-o zi de iarnă potolită am stat de vorbă dinspre prânz spre de cu seară, adică, până atunci când ziua își desfăcu broboada, lăsându-și părul auriu să-i cadă despletit pe pieptul Luceafărului. Deși îl cunosc din vremea când purta perciunii „ca la Kaiser” și era „tânăr frumos și cu visuri năpraznice”, tot am răsucit multe amintiri noi pe fusul cuvântului. Cu atât mai mult, cu cât, după apariția celui mai recent roman al domniei sale „În afara gloriei”, știam că stau de vorbă cu cel mai important romancier pe care l-a dat pământul Banatului. Am amintit de demnitate? Da? Păi, cu o singură clipă din demnitatea cotidiană a acestui om, acoperi toată mlaștina umilinței în care se târăsc mulți dintre contemporanii săi.

V. Toma

- Se va cerne lumea prin perspectiva integrării europene?

- Poate că se va cerne această lume, cu timpul. Deci cei care astăzi, o grupare de elită, de elitiști, mă rog, ce sunt ei, amestecă apele românești, se va pierde, va dispărea și ea. Vor veni oameni tineri, oameni sănătoși la minte, așezați, cu judecată și vor putea reechilibra lucrurile vor rescrie istoria culturii române, dar în spirit drept, în spiritul valorilor, nu mânați așa de motive extraliterare sau extraculturale. Și atunci lucrurile se vor așeza în albia lor. Să sperăm că așa se va întâmpla, pentru că aceasta dihonie este, din păcate, specifică doar românilor și, se pare, Balcanilor. În Europa occidentală, unde am fost și eu, scriitorii italieni nu conteneau să se laude unul pe celălalt, să-și

De la stânga la dreapta: C. Buciu, I.M. Almăjan, Ana Blandiana, Daniel Tei, ..., I.J. Rovina, Teodor Bulza

laude meritele.

- Cunosc mai bine italienii limba iubirii și a prieteniei?

- Da. Asta era uimitor, când erai prezentat sau îți se prezenta de către un italian un alt italian scriitor, spunea despre el că e cel mai mare poet, cel mai mare critic chiar dacă în realitate nu era așa, dar, luată lucrurile pentru beneficiul literaturii și culturii unei țări, această modalitate este oportună, este mai productivă decât cealaltă, să spui „lasă-l dracului” sau „dă-l dracului, n-are talent, este un bou, un dobitoc” și așa mai departe. Deci încerci să-l tragi cât mai jos de picioare și să-l acoperi cât mai mult de negativ.

- Or fi toți nichitastănescieni.

- O figură uimitoare acest Nichita Stănescu nu doar ca poet, ci și prin disponibilitățile lui de a iubi lumea și de a-și iubi confrății, lucru rarism, apropo de ce discutăm mai devreme, el era gata să-l ia în brațe pe primul venit și să-l considere fratele lui de suflet.

- De ce cred eu maestre că în România pentru a-ți rotunji destinul trebuie să te așezi lângă „țâța” neagră a Bucureștiului?

- În cazul României, să te naști în București sau pe lângă București, era o binecuvântare. De aceea, mulți intelectuali s-au stabilit în București numai așa putând să obții consacarea. Majoritatea celor care au trăit în provincie, n-au putut să se bucure de prea mare glorie. Din București a răsărit din nefericire soarele în România, după sintagma, mă rog lozinca lui Slavici, dar și lucrurile, cum știți nenorocite care țin de balcanism, de miticismului pe care Caragiale l-a ironizat fără milă.

- Asta e orașul domnule Almăjan, de unde, astăzi mai mult decât ieri, se slobozesc scripeții fărădelegilor.

- Bucureștiul amestecă, a amestecat niște duhori, care veneau, nu știu de unde vremea fanarioților, de la un tip de spirit pe care, mă rog noi, ardelenii, bănățenii îl numim, după cum spuneam, după

Caragiale, miticism, care a fost sesizabil, din păcate din momentul realizării Marii Uniri de către bănățeni și ardeleni. A apărut o carte a unui profesor care a fost directorul liceului din Oravița, Mihai Drugărin, în care descrie foarte exact ce se întâmpla în Oravița, în 1920, când apar primele partide politice, primii comis-voiajori politici din vechiul Regat. Atât Drugărin cât și ceilalți intelectuali din Oravița nu înțeleg ce li se întâmplă. De unde zăbania asta, acuzele, mizeria, tot ceea ce nu era cunoscut în Oravița până în acest timp, în cursul vremurilor și dintr-o dată venise ceva, un val de murdărie.

- Unirea n-a ținut seamă de educația imperială a Banatului!

- Nici vorbă! Bănățenii erau crescuți, formați în condiții sociale, istorice, diferite de cei din mica Românie. În mod normal ar fi trebuit să biruie, prin Unire, valorile morale, compartimentale ale Transilvaniei și Banatului și dacă acest lucru s-ar fi întâmplat, am fi vorbit de România ca de o Elveție din Est. A biruit, din păcate, ce a fost mai rău, ce a fost bun a fost înfrânt, s-a pierdut în timp.

- A biruit mărul putred ....

- Din păcate, așa cum spuneți, mărul putred le-a contaminat și pe celelalte. Cel bun n-a avut destulă forță să le aducă pe celelalte, pe cele putrede, la nivelul său, n-a fost posibil. Ce a fost bun aici, în zona Transilvaniei, a Banatului, ce a fost cinste, ordine, temeinicie, bunele obiceiuri care țineau de comportamentul social, comportamentul general uman, totul s-a pierdut, s-a amestecat și am ajuns în faza în care toți suntem o apă și-un pământ.

- Seamănă tot mai mult țara cu o mlaștină.

- Seamănă, seamănă. Poate că acum lucrurile vor prinde o altă culoare, poate că acum această intrare în Europa va însemna renașterea României.

- Credeți?

- De ce să nu cred? Sau măcar sper că se va produce o renaștere românească. Mă rog pentru ea.

La congresul de la Mazara del Vallo, Sicilia

- Sorin Toma, maestre?...

- A. Toma, tatăl său, a fost considerat egalul lui Eminescu în anii '50. Sorin a scris celebrul articol de "demascare" a lui T. Arghezi, a cărui poezie i se părea din punctul de vedere al ideologului comunist, putreziciune. Unde mai este A. Toma? Deși a fost considerat cel mai mare poet în viață, predat în școală, A. Toma a dispărut, cum au dispărut și E. Galan, Deșliu, cei ce ne-au otrăvit sufletele.

- Toți cei care au scris în limba înfrângerii maestre, au fost uitați de cititori. Dar criticii, cine a hodinit zăgazurile subiectivismului?

- Primul care a deschis porțița criteriilor subiective ale domeniului critic a fost Călinescu. "Istoria literaturii române de la origini până în prezent" e o operă mare, el este un mare spirit al culturii române, al literaturii române, dar repet el a deschis această porțiță a impresionismului. După el au urmat ceilalți: Manolescu, Eugen Simion, Grigurcu, Alex. Ștefănescu etc. La început, Eugen Simion, părea că se înregimentează grupării acesteia cu mofturi exclusiviste, elitiste, dar după o vreme, cărturarul a biruit și s-a așezat în albia lui. Într-un interviu, i-am spus că după cum s-a comportat în anii tinereții lui, m-aș fi așteptat ca în anii '90 el să fie șeful elitistilor. Dimpotrivă, s-a așezat pe o linie normală a valorii, a prețuirii valorilor și tradițiilor românești, asta a fost marea mea surpriză.

- Ceea ce Manolescu n-a putut face?

- Nu, el a rămas ceea ce a fost el dintotdeauna.

- Și ce a fost de fapt?

- Mă rog, ceea ce se vede.

- Trec tinerii de astăzi pe lângă amurguri fără să le vadă. Ce se întâmplă?

- Desprinderea de natură, intrarea într-o lume a ciberneticii, modernitatea la acest mod înseamnă înstrăinarea omului de natură, înstrăinarea omului de viață, înstrăinarea tânărului, căci despre el vorbim, de firescul vârstei sale

- Intrăm în lumea frigului?

- Este o lume a obiectelor.

În atelierul sculptorului Victor Gaga, alături de gazdă și de Baruțu Arghezi

- Și a neliniștilor?

- A neliniștilor, a angoaselor, a spaimelor.

- Într-o lume ca asta puțini sunt cei care gândesc la zilele cele de demult și de anii cei veșnici să-și mai aducă aminte ...

- Nu toată lumea își pune întrebarea de ce trăiește. Cred că 90% din omenire nu se întreabă de ce trăiește, numai cei puțini, cei vizitați de zei se întreabă de ce trăiesc și se înspăimântă neaflând răspunsul.

- Ați stat la coadă pentru un autograf?

- Da.

- Cine era scriitorul?

- Am stat la coadă la doi scriitori. Primul a fost Zaharia Stancu.

- În ce an se întâmpla asta?

- În 70-71.

- Erați ziarist?

- Eram ziarist și m-am dus cu cartea „Ce mult te-am iubit”, cred, o am acasă, să stau la rând. Făcusem un interviu cu el care a apărut în ziarul „Drapelul roșu”, un interviu care vreau să-l republic într-o carte alături de altele, realizate cu mari personalități artistice ale lumii, o să vedeți ce dumnezeiască a fost convorbirea mea cu el și ce răspunsuri mi-a dat. Și atunci el m-a văzut la coadă și mi-a zis: „vino încoace, domnule”, și mi-a dat un autograf pe carte: „Colegului meu Ion Marin Almăjan cu speranță în viitorul lui literar, Zaharia Stancu”. Am ieșit din librărie zburând de fericire, plutind. Domnule, dacă marele scriitor scrie că are încredere în viitorul meu, în talentul meu literar, înseamnă că așa este, voi izbândi.

- Și al doilea?

- Și al doilea, m-am așezat, dar asta era mai târziu, eram deja scriitor cu „operă”, nu cu o carte, așa cum aveam la Zaharia Stancu. Eram scriitor cu mai multe cărți. Ceilalți colegi stăteau lângă el, hăhăiau, eu m-am așezat la coadă. Era Marin Preda. Și când am ajuns la rând mi-a zis: Dumitale nu-ți dau autograf. Și i-am spus: Domnule, cum să nu-mi dai autograf, eu am stat la coadă, stau de o jumătate de ceas, mai bine, la coadă asta ca să îmi dai un autograf.

De la stânga: poetul Adrian Popescu, Ion Marin Almăjan și regretatul poet Alexandru Căprariu

- Nu-ți dau nici un autograf !

- De ce?

- Să vii la Mogoșoaia să-ți dau autograf.

- Pe mine lucrul acesta m-a deranjat și i-am spus: Oricum nu vin la Mogoșoaia să te caut, dar te rog să-ți scrii numele pe carte și mi-a scris M. Preda și sus anul. Și într-adevăr, l-am întâlnit la Mogoșoaia și cu regret trebuie să mărturisesc acum că el s-a uitat spre mine și eu m-am făcut că nu-l văd.

- Mândrie?

- Prostie. Judecându-mă din urmă zic că a fost o prostie, o îngâmfare a prostului.

- Preda era un om dificil?

- Era, dar dacă eu aș fi fost mai înțelept ar fi trebuit să-l salut și să-l îmbrățișez, nu să pierd o asemenea șansă.

- Cu atât mai mult cu cât Preda era un om grav și trist. De unde credeți că venea tristețea la Preda?

- Din lupta lui cu propriul înger, cu destinul, cu inerția. De unde vine tristețea tuturor scriitorilor conștienți.

- Îmi puteți spune maestre două gesturi ale domniei voastre de neconformism, din care unul etnic și celălalt estetic?

- Nu spun. V-am spus că urăsc lauda de sine.

- Și totuși, unul „întinat” de ambrozie ...

- Fie ! Cel mai scandalos, sau unul dintre gesturile mele prin care am riscat totul, a fost să mă îndrăgostesc de o femeie, fiind om însurat.

- Măreață patimă ...

- Și eram directorul editurii Facla, deci eram un reprezentant mai mic al nomenclaturii comuniste, pentru care divorțul era incompatibil cu o asemenea funcție și se plătea cu pierderea ei. Dar pentru că eu am iubit-o profund, mai mult decât pe propria mea ființă, pe această doamnă, am divorțat. M-au dat afară cu zgomot mare. După 2 luni de șomaj, și mi-au dat o decizie pe care o am

De la stânga: scriitorul Nicolae Danciu Petniceanu, Ilie Chera Iucu, creatorul famfarei din Lapușnicul Mare, Ion Marin Almăjan, și prof. Pavel Panduru

acasă, v-o pot arăta, prin care eram transferat la cerere din postul de director, pe un post de bibliotecar, la Biblioteca județeană. Acolo am lucrat până a venit revoluția.

Acolo v-a prins zavera?

Acolo m-a prins.

INVAZIA „FRĂȚEASCĂ“

Momentul invaziei Armatei Roșii, sprijinită de contingente ale altor membre ale Pactului de la Varșovia, în noaptea de 20-21 august 1968 a fost dictat de necesitatea de a preîntâmpina Congresul din septembrie al partidului, care, în viziunea sovietică, ar fi impus democratizarea comunismului din Cehoslovacia dincolo de orice posibilitate de recuperare. Chiar înainte de invazie, Centrul a descoperit că fiica lui Vasil Bilak, unul din adepții minoritari ai liniei dure din Prezidiul cehoslovac, pe care se conta pentru înlocuirea lui Dubcek, își făcea studiile în Marea Britanic. I-a fost trimis un mesaj urgent rezidentului de la Londra, Iuri Voronin, în care i se cerea acestuia să o hărțuiască și să o oblige să se întoarcă la Praga. În momentul când a început invazia, d-ra Bilak revenise acasă.

Principalele obiective militare ale invaziei au fost atinse în mai puțin de 24 de ore. De la ora 23, marți 20 august, unități ale Armatei Aeriene Tactice Sovietice au luat controlul asupra principalelor aeroporturi, debarcând sute de avioane Antonov, care transportau trupe și tancuri. Simultan, forțe sovietice și ale

Pactului de la Varșovia au traversat frontiera cehoslovacă în nord, est și sud. Miercuri 21 august, dimineața, armata cehoslovacă, care încercase o apărare dezorganizată, fusese neutralizată, rețeaua de drumuri și comunicații a țării căzând în mâinile sovieticilor. Dubcek și majoritatea liderilor reformatori au fost arestați de către un grup de ofițeri STB și KGB, condus de locotenent-colonelul Bohumil Molnar, au fost transportați în Uniunea Sovietică și închiși într-un campament al KGB-ului din Munții Carpați. Agentul KGB, Josef Houska, a fost discret reinstalat în fruntea STB-ului.

În timpul invaziei, KGB a acționat mai puțin eficient decât Armata Roșie. Unitățile sale armate, care însoțeau trupele regulate sovietice, având menirea de a identifica și neutraliza opoziția contra-revoluționară, erau slab antrenate și puțin performanțe. Soldații Armatei Roșii, cărora li se spusese că poporul cehoslovac a solicitat ajutorul lor frățesc, erau derutați de oamenii care se adunau în jurul tancurilor lor, spunându-le soldaților că prezența lor nu era dorită și că trebuie să se întoarcă acasă. Timp de mai multe zile, posturi de radio clandestine au continuat să denunțe invazia. La 22 august a avut loc o grevă generală de o oră, însoțită de demonstrații masive, în marea lor majoritate pașnice.

Cea mai serioasă eroare, atât a KGB-ului, cât și a ambasadorului sovietic la Praga, Stepan Vașilievici Cervonenko a constat în exagerarea vădită a sprijinirii intervenției de către Partidul cehoslovac și de către clasa muncitoare din Cehoslovacia. Biroul Politic sovietic a hotărât intervenția militară cu convingerea că aceasta va căpăta legitimitate printr-o cerere masivă a Prezidiului cehoslovac, de „ajutor frățesc”, vizând înfrângerea contrarevoluției, urmată de constituirea unui nou guvern al muncitorilor și țăranilor, care avea să epureze pe susținătorii Primăverii de la Praga. Dar tentativa adepților liniei dure, de a obține lansarea unei astfel de cereri din partea Prezidiului a eșuat, astfel încât nu s-a format nici un nou guvern.

Confruntat cu imposibilitatea de a găsi un Kadar cehoslovac, Politburo-ul a fost obligat să schimbe tactica. La sfârșitul zilei de 22 august s-a ajuns la concluzia că nu există nici o alternativă de negociere cu conducerea existentă. După discuții care au avut loc la Moscova, lui Dubcek și reformatorilor li s-a permis să se întoarcă la Praga, după ce acceptaseră semnarea unui acord care-i obliga să „normalizeze” situația, în conformitate cu dorințele Moscovei. În octombrie, Dubcek este convocat înapoi la Moscova pentru semnarea unui tratat care permitea staționarea permanentă a trupelor sovietice în Cehoslovacia, pentru a o proteja împotriva „ambțiilor revanșarde crescânde ale forțelor militariste din Germania de Vest”. O dată cu înlocuirea lui Dubcek din funcția de prim-secretar, de către carieristul Gustav Husák, în aprilie 1969, Primăvara de la Praga lasă locul unei ierni impuse de sovietici, care avea să fie suportată timp de douăzeci de ani.

Unul dintre motivele de neliniște ale KGB-ului, privitor la Primăvara de la Praga, a fost reprezentat de simpatia manifestată de Andrei Saharov și de alți intelectuali sovietici. A avut loc în Piața Roșie o manifestație redusă ca dimensiuni, dar fără precedent, împotriva invaziei din Cehoslovacia, repede risipită de KGB. Aleksandr Soljenitșin descria mai târziu cele două zile consecutive invaziei, ca fiind „de importanță crucială” pentru el:

„În acele două zile mi-am ales încă o dată destinul propriu. Sufletul meu dorea un lucru: să scriu ceva scurt, o variațiune la faimoasa propoziție a lui Herzen: Mi-e rușine că sunt sovietic!”

Constantin IONCELESCU

Începutul în 1966 al Revoluției Culturale (denumirea oficială: O Revoluție Totală pentru Realizarea unei Culturi a Clasei Muncitoare a făcut să crească și mai mult prioritatea acordată informației din China. În cadrul unei extraordinare tentative de remodelare a societății chinezești, după un utopic model revoluționar, Mao Zedong a declanșat o Teroare generală. Milioane de tineri din Gărzile Roșii au fost trimiși să smulgă din rădăcini tendințele burgheze și revizioniste, oriunde se aflau. Kremlinul a fost denunțat ca incluzând „cei mai mari trădători și renegați din istorie”. La fel ca în timpul Teroarei staliniste, cu treizeci de ani mai devreme, majoritatea persoanelor „demascate” și persecutate de Gărzile Roșii comiseseră doar crime imaginare. Ca și în Rusia stalinistă, sângeroasa campanie a fost însoțită de o glorificare imperială a lui Mao. Fiecare zi începea cu un „dans al loialității”, dedicat „Marelui timonier”, „Soarelui roșu din inimile noastre”.

Pentru KGB, spionajul în China maoistă, în timpul Revoluției Culturale, a fost mai dificil și mai periculos decât oriunde în lume. Interceptările diplomatice par a fi furnizat puține date din interiorul Revoluției. Recrutarea agenților din rândul funcționarilor diplomați chinezi s-a dovedit a fi virtual imposibilă. Contactul cu aceștia era minim și supravegheat îndeaproape. Spionomania și xenofobia Gărzilor Roșii făcea însuși plimbatul în împrejurimile Beijing-ului dificil. Posesorii de cărți străine erau blamați și obligați să îngenuncheze, plini de rușine; cei surprinși în timp ce ascultau posturi de radio străine erau trimiși la închisoare. După cum se recunoaște mai târziu într-un raport oficial chinez: „Capacitatea de a vorbi o limbă străină, sau vizitarea în trecut a unei țări străine devenea «dovada» faptului că persoana respectivă era «agent secret» al acelei țări”.

Cele mai bune rapoarte informative la prima mână din Beijing au provenit de la ofițerii KGB de proveniență mongolă sau central-asiatică, care, îmbrăcați

Revoluția terorii

în mod adecvat, puteau fi luați drept chinezi. Informația era traficată prin ambasada sovietică în timpul nopții. Numeroși ilegali ai KGB-ului, de aceeași extracție, erau infiltrați în China de la baze situate la Alma Ata, Irkuțk și Habarovsk. Insa nici unul dintre acești agenți nu a avut acces la surse de la nivelul decizional înalt. Ofițerii KGB au furnizat de la baza societății chineze din timpul Revoluției Culturale o imagine cumulativă a țării azvârlite în haos și teroare. Sloganurile și posterele confecționate în secret, încep prin 1967 să-l atace pe șeful statului, Lin Shaoqi. După ce acesta este aruncat în închisoare în anul următor, peste 22 000 de persoane sunt arestate, sub acuzația de a fi simpatizanți ai acestuia. Chiar și un muncitor, care fusese fotografiat pe când era felicitat de Lin, cu ocazia unei întâlniri a acestuia cu muncitori fruntași, a fost plimbat pe străzi cu o pancartă atârnată de gât, fiind maltratată până când și-a pierdut mințile.

Au apărut afișe care cereau ca primul-ministru, Zhou Enlai, să fie ars de viu (cu toate că el îl denunțase în mod public pe Lin ca „renegat și trădător”). Gărzile Roșii ucid pe unul dintre copiii lui Lin, legându-l pe sinele de cale ferată. Deng Xiaoping, secretarul general al partidului și „a doua persoană ca autoritate, care pornise pe calea capitalismului”, este trimis să presteze muncă manuală dar, în urma ordinilor personale ale lui Mao, este lăsat în viață. Fiul său mai mare, Deng Pufang, student la fizică, este aruncat pe fereastră de la etajul doi al Universității din Beijing. Nici un student nu a îndrăznit să-i sară în ajutor; nici un doctor nu a vrut să-l opereze. El a rămas paralizat în urma căderii de la etaj.

Brutalitatea Revoluției Culturale i-a șocat până și pe ofițerii KGB, care trecuseră prin experiența războiului mondial și cunoscuseră în mod nemijlocit gulagurile.

Gărzile Roșii din Mongolia Interioară, de exemplu, utilizau 75 de moduri de tortură diferite, fiecare dintre acestea purtând un anumit nume. Aproape treizeci de milioane de chinezi au fost persecutați în timpul Revoluției Culturale; aproximativ un milion (mult mai puțini decât în perioada Marii Terori a lui Stalin) au fost omorâți.

Principalul expert în probleme chineze al Moscovei, generalul Mihail Markovici Turciak, care a devenit mai târziu rezident la Beijing, din 1976 până în 1981, i-a spus lui Gordievski că, în perioada Revoluției Culturale, KGB-ul a furnizat Kremlinului mai multe informații despre China decât Ministerul de Externe. Insa alimentat cu o serie de rapoarte despre haosul și atrocitățile din China, de către rezidența de la Beijing și de către ilegali care nu au avut acces la nivelul decizional, Centrul a interpretat situația în mod eronat, ca fiind expresia unui sângeros barbarism oriental. Regimul eretic al lui Mao, a prezis Direcția întâi Centrală, avea să degenereze într-o tiranie asiatică, care tindea să reclame mari suprafețe din teritoriul cedat Rusiei țariste în secolul XIX, ca urmare a „tratatelor injuste”.

Incidentele de frontieră din Asia Centrală și de la insula Damanski, între lunile martie și august 1969, păreau să demonstreze corectitudinea previziunilor KGB-ului, anticipând un mult mai serios conflict chinos-sovietic. Deosebit de îngrijorător era faptul că în câțiva ani avea să existe un miliard de chinezi.

Dr. Dumitru COSTEA

Crezi că nu ești bună la pat?

De ce? Centru că le auzi pe altele povestind cât de pricepute sunt? Sau pentru că ai impresia că nu ai în tine atâta patimă câtă crezi tu că ar trebui să aibă o femeie iubavnică? Doamne, câte întrebări nu ne mai pot trece prin minte! Ce tehnici o fi folosind? Cum face de se pune în valoare? Ce face când îi simte vloga aprinzându-se? Îl mușcă? Îl zgârie? Ce i-o fi putând șopti la ureche de i se împăienjenesc ochii si-i tremură carnea de pe el?

Fii pe pace! Femeia bună la pat este cea care se acceptă pe sine așa cum este ea de la mămica sa, natura. Și care acceptă orice fel de mângâiere dacă simte că îi poate oferi și ei plăcere. Cu o singură condiție: să fie împăcată cu ceea ce este ea însăși. Doar astfel va fi capabilă a transmite celui dorit flacăra patimii.

Dr. Carmen POPESCU

Umor de la început de secol XX

Cum vorbește femeia

Prunca - gîgîiește.
Fata - pâlăvrăgește.
Tînăra - șoptește.
Soția - cîrtește.
Mama - convorbește.
Văduva - tăifăsuiește.
Fata bătrînă - gîgîiește.
Bătrîna - trîncănește.

***

Însurăței

Nevasta: - Ce-ai face, Ioane, dacă aș muri?
Ion: - Aș înnebuni.
Nevasta: - Te-ai însura a doua oară?
Ion: - Chiar așa nebun n-aș fi.

***

Trei mincinoși

S-au întîlnit trei mincinoși-pierde vară, într-o crîșmă, și fiecare a început să se laude că ce minuni a văzut pe unde a umblat.

I. Eu am fost în Australia, și am văzut acolo o fabrică de oameni: din sus în coș băgau moși și babe, bătrîni neputincioși, și pe din jos ieșeau feciori și fete de 15 ani.

II. Asta-i nimica; eu am fost în America și acolo am văzut o fabrică de călcat (treierat), măcinat și copt: pe din sus bagi grîul cu snopii și pe din jos scoți piinea coaptă.

III. Voi n-ați văzut nimic, pe lîngă ce-am văzut eu în Africa, unde se coc cei mai dulci struguri; acolo este o mașinărie mare: pe din sus bagi din gros struguri, iar pe din jos nu joiesti să scoți la oameni - beți!

CUCU: Ale voastre sînt nimic pe lîngă mașina de alegere de la noi, aici bagi în urnă un candidat național-tărănist și-ți iese un liberal.

***

Ce rețetă!

Badea Grigore la doctor: - D-le doctor! Mai deunăzi am fost undeva, nu știu unde, și mă lovi pe la foale oarece nu știu ce, că și-acum simțesc oarecum, nu știu cum?...!!

Doctorul: - Te du, frate, la potică, nu știu care» cumpără-ți orice, nu știu ce, bea-l oricum, nu știu cum, și ți-o fi bine oare-cînd nu știu cînd!

***

Din scriptură

Un preot în predică, zice printre altele:

- „Cel mai mare dușman al vostru e rachiul”.

- Se poate părinte, zice Mendrea de la ușă, dar sfinția ta ai zis ca scriptura ne învață să iubim și pe „dușmanul” nostru.

- „Bine, bine - răspunde preotul cam răstit: dar n-am zis să-l și înghiți!”

Ipoteze și ipotenuze

Hidratul de metan - sursă a încălzirii globale

Știe că eliberarea în atmosferă a gazului metan de pe fundul oceanelor ar putea avea efect asupra încălzirii globului de douăzeci de ori mai mare decât bioxidul de carbon eliberat de civilizația noastră. Hidratul de metan a erupt parese pe coasta Norvegiei acum circa 8.000 de ani grăbind încălzirea atmosferei a circa 350 de miliarde de tone de metan prin fisurarea hidratului de metan, o dată cu pătrunderea curentului

cald Golf-strom în zonă, după topirea calotelor glaciare. El a ieșit la suprafață prin puțuri circulare (unele cu diametrul de 3 km) a căror poziție poate fi identificată în dreptul coastelor norvegiene. Dacă azi s-ar elibera în atmosfera terestră 350 miliarde de tone de metan (ca acum 8.000 de ani), temperatura globului ar crește cu 4 grade pe medie în 10 ani, cu efecte dezastruase asupra mediului terestru.

Ștefan APENESCU

Jack(y) și vrejul de fasole...

Duminică nu m-am mai dus să hrănesc porumbeii. Sâmbătă seara, trecând prin Piața Operei, i-am auzit cârcotind! La început, n-am prea înțeles. Era vorba de un vrej, de un Jack-Jacky, sau cam așa.

Mă gîndeam c-o fi ceva prin Moldova, cu „Ce-a fost verde s-a uscat, Ce-am iubit s-a scuturat!”, că s-au mai deșteptat și fetele noastre și mai dau cu tifla veniturilor, dar, nu era așa. Aveau ce-aveau cu unii, care, cică l-au pus pe un profesor să numere câte trei mii de euroboabe de fasole în fiecare lună, și, omul nu mai are timp, ca înainte, să gîndească și să spună ce are de spus.

Bașca, spuneau ei, să urci, la vârsta asta, pe vrej în sus, ca să culegi euroboabele, e și greu și periculos.

Le plăcea mai mult „omu” cînd era de-ai noștri, ca și ei porumbeii, de-ai urbei.

Am simțit și o teamă în gînguritul lor. O teamă că li se va lua ceva drag, că nu vor mai putea ridica moțul cu mîndrie, la trecerea maestrului, că vor fi nevoiți să învețe cîntece străine lor, și nouă, că vor fi obligați să asculte un refren pe care nu-l doresc: Lasă-ne! Lasă-ne!

Victor ENACHE

Harism

Ce e de făcut cu omul?
S-a-nmulțit necontrolat.
Își distruge chiar și pomul
Vieții, care l-a creat.

Giurca HARTON

Cafeaua ta

Cafeaua ta,
Cu gust divin,
Mă-ndeamnă
Tot mereu,
Să vin!
Și-atuncea,
Cînd,
Din întîmplare,
Beau cafea,
Altundeva,
În ceașca mea,
Ca-ntr-o fereastră,
Cafeaua,
E mereu...
Albastră!
Și, deci,
Cafeaua mea,
E-o floare,
De nu mă uita,
Culeasă,
Din privirea ta!

Victor ENACHE

D
I
N
A
L
B
U
M
U
L
C
U
P
O
Z
E
R
A
R
E

Directorul revistei noastre, dl. Vasile Todî, alături de sora poetului Nicolae Labiș

Eu da Vinci...

Mintea ta-i fulgerătoare
Ca scînteia unui vers,
În adînc iscoditoare:
O lumină-n Univers...

Ochii tăi autoritari
Ce-au pătruns însăși esența...
Sunt vestiți c-acei notari
Ce-și fac veacul prin Florența.

Viața ta e un mister
- O legendă peste timp -
Crezul tău e auster
Precum muntele Olimp!

Galilei cu a sa știință
Că da Vinci-i de-o "credință".

Aurel JICMAN

"Față de Copernic (1473-1543) și Galilei (1564-1642), Leonardo da Vinci (1452-1519) a trăit într-o perioadă și o zonă a Europei temporar scutită de o fervoare religioasă excesivă."
(Michael White)

Scrisoare deschisă domnului Traian Basescu

Președinte al României

“Excelență,

Hotărârea dvs. de a merge pe urmele lui Cuza, care după Unire voia să rupă „lanțurile grele ale ortodoxiei constantinopolitane și moscovite” și să unească Țara cu Roma, e la fel de revoluționară ca aderarea la UE.

Sub Cuza, masonii și greco-slavi au subminat Unirea cu Roma. Romano-catolicul Carol I se rupe de Istanbul, se distanțează de Moscova, se apropie de occident cu un curent cultural franțuzesc, dar acceptă cutumele moldo-valahe. După războiul mondial I occidentul oferă din nou un avans de încredere, dar România Mare continua duplicitatea „formelor fără fond” din orient și se destramă. După al doilea război mondial, occidentalii îi predau lui Stalin pe toți români. Dar Nicolae Ceaușescu refuză dictatul Moscovei și regăsește drumul spre Roma. Ion Iliescu merge de mai multe ori la Vatican, iar Emil Constantinescu, care îl imită fizionomic pe Cuza, îl primește festiv pe Papa Ioan Paul II la București 1999.

Conducătorul tuturor românilor - „rege și preot” de la Constantin cel Mare și împărații romanității orientale - decide în problemele mari ale neamului. Acum e rândul Dvs., să-i continuați pe Cuza și Ceaușescu, Constantinescu și Iliescu și să ancorați România, în UE și în civilizația romană occidentală, mai mult decât formal. Pentru că fără dialogul cu Roma, istoria se va repeta, vor reveni „formele fără fond”, izolarea și despoția din ultimul secol și jumate.

În spiritul marelui domnitor unificator Alexandru Ioan I. Cuza, al Domniei Voastre devotat

Viorel ROMAN”

Industrializarea Holocaustului

Evreii, ca orice popor, reprezintă un mixtum compositum din orice punct de vedere i-am privi. Și în primul rând din punctul de vedere rasial. Precum se știe, deși sunt în mod specific vizați prin termenul **anti-semitism**, numai o minoritate de circa 10% dintre evrei sunt de origine propriu-zis semită, urmași ai evreilor biblici, ai celor 12 triburi „canonice”. Al 13-lea trib și cel mai numeros - circa 90% dintre evrei, este alcătuit din urmașii **kazarilor**, populație asiatică, convertită la mozaism în secolul al VIII-lea, și mult diferită de evreii biblici, așa ziii **sefard**, sub toate aspectele. Kazarii - numiți deseori **askenazi**, au adus o mentalitate cu totul deosebită, opțiunea lor pentru mozaism fiind fondată pe ideea că, în comparație cu creștinismul și cu mahomedanismul, religia evreiască le oferă mai multe avantaje, că este mai profitabil să fii evreu decât **goim**. Căutarea profitului practic, material și social, în orice împrejurare a vieții, chiar și în alegerea Dumnezeului la care să te închini, va deveni o trăsătură de caracter și de mentalitate pentru foarte mulți evrei. Ideea că simpla apartenență la mozaism este suficientă pentru a-ți atrage anumite avantaje a devenit - probabil și în acest fel - o schemă de gândire și de comportament puțin întâlnită la alte popoare: a face o afacere, un gheșeft, din apartenența la un popor, la un neam anume.

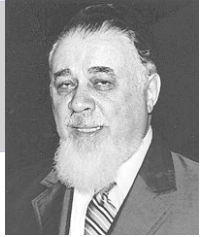

„Industria” Holocaustului este în mod evident derivată din această mentalitate! Nu e de mirare că mulți evrei - se pare că evreii sefarzi și credincioși, tradiționaliști, purtători autentici ai mesajului biblic, tocmai de aceea refuză industrializarea Holocaustului!

Ion COJA

din amintirile unui RABIN

Un fenomen rar

Un fenomen destul de rar din istoria iudaismului: creștini care sa încerce să devină evrei. Cu toată tragedia destinului evreiesc și cu toată greutatea prevederilor rituale în orice caz dificile pentru cei care nu le înțeleg deplin, unii creștini aleg de bunăvoie convertirea la iudaism. În istorie se cunosc cazuri celebre de convertiți, cum ar fi regele Hazarilor și 4 000 de nobili ai regatului său, în secolul al VIII-lea în regiunea Volgăi de Sud; dar aceasta a fost o împrejurare istorică unică. Mai mult, iudaismul nu este misionar, nu caută convertirea celorlalți. Cei care vor să devină evrei trebuie să treacă examene severe, pentru a proba că sunt cu adevărat atașați iudaismului și că nu au alte motive sau interese materiale.

Poporul evreu a beneficiat de pe urma existenței unor convertiți celebri. Regele David era descendentul lui Ruth Moabita, o convertită. În vremile de demult, se aduceau laude speciale convertiților și fac obiectul unor binecuvântări speciale în rugăciunea Amida, în sinagogă. Tora ne cere de douăzeci și șase de ori să iubim și să protejăm convertiții în mijlocul nostru. Marele traducător arameic al Bibliei, Onkelos, sau învățătorul și martirul nostru Rabi Akiba. erau, de asemenea, convertiți.

Pentru a fi acceptat deplin, a fi respectat și onorat, trebuie, însă, ca noul adoptat să demonstreze o credință deplină în Tora noastră, să fie un prozelit adevărat. Condiția esențială de acceptare a convertitului este sinceritatea, lipsa de orice substrat de interes personal, credința adevărată în legile iudaice.

Dr. Moses ROSEN

Războiul generațiilor la aromâni

Încercând o trecere în revistă, de această dată la nivel macro-istoric, raportată la condițiile acestui timp dificil pentru popoarele mici, reiterăm teoria antagonismului dintre generații, descoperită cu secole în urmă. Este o lege a firii sociale, pe care o repetă orice perioadă istorică. Și, ciudat, concretizăm: moșii aromânilor de altădată, în anii 1924-1938, când au colonizat Cadrilaterul, se numeau: Barba, Celea, Cioti, Canacheu, Gh. Vrana etc. Astăzi, cei care îi contestă se numesc: Barba, Celea, Cioti, Canacheu, Gh. Vrana etc., și exemplele ar putea continua pe mai multe pagini. Cititorul, fie el aromân sau român, are obligația să cumpănească, să decidă. Cine greșește? Fiindcă „scorul” acestei competiții se răsfrânge, favorabil sau nu, asupra viitorului nostru.

Apropo: Mai toate organizațiile armânești din România, din Balcani, din America, au sărbătorit, cu mult fast, centenarul clipei, când sultanul Abdul Hamid al II-lea s-a înduplecat să semneze o Iradea, care oferea dreptul aromânilor din imperiul său la școală și biserică în limba maternă. Ce au uitat să amintească organizatorii acestei sărbători... naționale? Că acest document prelua de fapt un altul similar, din 1878, ambele obținute de aromâni, la presiunea tânărului stat România și că, de aceste drepturi beneficiau, de mulți ani, toate popoarele balcanice supuse otomanilor. Dintr-un act de milă, obținut prin presiuni externe sau poate prin mituirea suveranului, a vizirului și mai multor slujitori, să faci un eveniment de importanță istorică ni se pare prea mult, ba să-l botezi și sărbătoare națională!

Ion VULPE